

Pfv.IV.21.682/2013/6.szám

A Kúria a dr. Haller Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Haller Zoltán ügyvéd) által képviselt felperesnek a dr. Varga István ügyvéd által képviselt alperes ellen sajtó-helyreigazítás iránt a Tatabányai Törvényszéken 13.P.20.192/2013. számon megindított és a Győri Ítéltábla Pf.I.20.130/2013/3. számú jogerős ítéletével befejezett perében a felperes által 13. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán, tárgyaláson meghozta a következő

i t é l e t e t :

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 15.000 (tizenötezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A jogerős ítélet által megállapított tényállás értelmében a felperes ..ban jelentős vállalkozást vezet, látásból a városban mindenképpen sokan ismerik. .. belvárosában, a .. téren hulladékgyűjtő konténerek kerültek elhelyezésre szelektív hulladékgyűjtés céljából. Ezt a területet a helyi .. Kft. tulajdonában álló térfigyelő kamera pásztázza. 2013. január 19-én a déli órákban a felperes öt darab, hozzávetőleg 120 literes úrtartalmú zöld zsákot rakott le a jogszabályoknak nem megfelelő módon .. belvárosában oly módon, hogy a zsákokat a szelektív hulladékgyűjtő konténerek mellé helyezte. A térfigyelő kamera által készített felvételen az látható, hogy a felperes fiával együtt érkezett a helyszínre, nem győződött meg a szelektív konténerek

telítettségéről, hanem a gépkocsiból való kiszállás után négy tele és egy nem teljesen teletöltött könnyű zsákot raktak ki. A rossz minőségű felvételen a felperest jellegzetes autójáról, öltözködéséről és mozgásáról, testalkatáról lehetett felismerni. A kérdéses felvételt az alperes az internetes újságjában 2013. január 25-én közzétette egy, az .. Kft-től átvett közlemény és felhívás mellett. Mindehhez „...” címmel, néhány sorban röviden kiemelte a közlemény tartalmát. Ezen cikk környezetében külön linken a videofelvétel elérhető volt. A kifogásolt cikk illegális hulladéklerakásról szólt és felhívást tartalmazott arra, hogy ismeretlen személyek 2013. január 19-én a perbeli helyszínen (..) szabálytalanul raktak le több zsáknyi szemetet, aminek kapcsán a cikkben kérték: aki felismeri a videón látható személyeket, az értesítse az .. Kft-t. A cikk kiemelte: a törvény szerint a hulladékgyűjtő mellé, közterületre nem szabad szemetet kihelyezni, mert az szabálysértésnek minősül. A cikk azt is tartalmazta, hogy sokszor nemcsak szelektív, hanem kommunális, sőt építési hulladékot, valamint lombot is helyeztek el ily módon. A felvételre hivatkozva a cikk azt is tartalmazta, hogy egy autóból egy férfi és egy huszonévesnek kinéző fiatalember szállt ki és öt darab nagy méretű nylonzsákot rakott ki a szelektív hulladékgyűjtő edények mellé. Azt is tartalmazta az írás, hogy öt darab zsák került illegális helyre szabálytalanul, ennek nyomán értesítették a közterület felügyeletet, ahonnan a felügyelő a helyszínre is érkezett. A cikk azt is tartalmazta: a közterület felügyelő jelenlétében bontották ki teljesen az illegálisan lerakott zsákokat és ennek során kiderült, hogy jelentős mennyiségben kommunális hulladékot is tartalmaztak.

A felperes 2013. január 29-én helyreigazítási kérelemmel fordult az alpereshez, amelynél a kérelmet 2013. január 31-én vették át. Az alperes a helyreigazítási kérelemnek nem tett eleget, ezt követően a felperes keresetet nyújtott be a bíróságnál, amelyhez a kereset 2013. február 15-én érkezett meg.

A felperes keresetében olyan tartalmú helyreigazítás közlésére kérte kötelezni az alperest, amelyből kitűnik, hogy a cikkben valótlanul állították, hogy ő és fia illegálisan, jelentős mennyiségű hulladékot rakott le .. belvárosában. Közölni kérte azt is, hogy az alperes elismeri, hogy az .. (.. Kft.) közleménye olyan tartalmú, amely ellentétes a Kft. által átküldött videofelvételen látható eseményekkel. A felperes annak közlését is kérte, hogy az alperes elismeri: .. és fia jóhírnevét megsértve, jogellenesen tették közzé a személyüket érintő felhívást, illetve videofelvételt, ezért a felperestől és fiától bocsánatot kérnek és kijelentik, hogy személyiségi jogaikat a jövőben tiszteletben tartják. A felperes a kereset indokolásában előadta, hogy a maguk részéről teljes mértékben szabályszerűen jártak el, nem volt elvárható, hogy a szelektíven összegyűjtött palackokat egyesével

helyezzék be az egyébként megtelt konténerekbe.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Hivatkozott arra, hogy a felperes helyreigazítási kérelme nem volt szabályszerű, mert jogi képviselőjének meghatalmazását nem csatolta. Előadta érdemben azt is, hogy a kifogásolt magatartást a felperes ténylegesen megvalósította, ezt a videofelvétel egyértelműen bizonyítja, így valótlan tényeket nem állított.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. Megállapította: a felperes a helyreigazítási kérelmét és a keresetét a törvényes határidőben terjesztette elő. Az elsőfokú bíróság kifejtette: kizárólag a felperes keresetének első fordulata vizsgálható érdemben, tekintettel arra, hogy személyiségi jogi igények és speciális elégtétel adása a sajtó-helyreigazítás körében nem valósítható meg. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a kifogásolt kitétel vonatkozásában az alperes bizonyítani tudta a közöltek valóságát. A bíróság megállapította: a videofelvétel tartalma a felperes által elismerten valós volt, ő az adott helyen megjelent és azt tette, ami a felvételen látszik. Az elsőfokú bíróság részletesen foglalkozott azzal, hogy a konkrét személtelhelyezést jogszabálysértőnek kell-e tekinteni. A hulladékokról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (továbbiakban: Htv.) alapján megállapította, hogy a hulladék megfelelő gyűjtőkonténerben való elhelyezését jelenti a hulladék átadása. Ehhez képest a gyűjtőedény melletti elhelyezés nem jogszerű, a jogszabályoknak nem megfelelő elhelyezés. Az elsőfokú ítélet utalt arra is, hogy a felperes magatartása a bíróság álláspontja szerint alkalmas lehet a szabálysértési törvényben megjelölt egyik tényállás kimerítésére. Az első fokú ítélet rámutatott arra a körülményre is, hogy a személyes jogérvényesítés kötelezettségéből fakadóan a felperes a fia nevében helyreigazítási igényt nem érvényesíthet. Utalt arra is, hogy kívül esik a sajtó-helyreigazítási per körén az, hogy jogszerűen készült-e a közzétett felvétel vagy sem.

A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta azzal, hogy a perköltséget a felperes az alperes kiadójának tartozik megfizetni. A tényállást annyiban egészítette ki, hogy hivatalból tudomása van arról, hogy a felperessel szemben .. város jegyzője határozattal, a perbeli cselekmény kapcsán 9.000 forint hulladékgazdálkodási bírságot szabott ki. A jogerős ítélet indokolása megállapította: az elsőfokú bíróság nem követett el eljárási szabálysértést, amikor a bizonyítási teherről adott tájékoztatást. A jogerős ítélet indokolása megállapította: helytállóan foglalt állást az elsőfokú bíróság a felperes gyermeke keresetőségi jogának hiányát illetően is. A fellebbezés kapcsán megállapította: .. (.. Kft. ügyvezetője) az adott per tekintetében érdektelen tanúnak tekinthető. A jogerős ítélet osztotta az elsőfokú bíróságnak az ügy érdemére vonatkozó

azon álláspontját, hogy a kifogásolt tényállítás valóságát az alperes bizonyította. Mellőzte ugyanakkor az elsőfokú bíróság indokolásából azt a részt, amely a szabálysértés esetleges megállapíthatóságára vonatkozott.

A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben alapvetően megváltoztatta a perben érvényesített helyreigazítási igényét. A felülvizsgálati kérelemben megváltoztatott helyreigazítási igényében a felperes olyan tartalmú helyreigazítás közlésének elrendelését kérte, amelyben az alperes elismeri, hogy a felperessel szemben valótlan állította, hogy a felperes felelős az ..ban észlelt szemétkeszelési szabálytalanságokért és a felperes nagy mennyiségű szemetet helyezett el illegálisan .. belvárosában. Kérte annak elrendelését, hogy az alperes honlapján legalább fél év időtartamra tegyék közzé a helyreigazítást, illetve kérte kötelezni az alperest arra is, hogy a jogsértő tartalmú felhívást, közleményt, videót honlapjáról véglegesen távolítsa el. A kérelemben a felperes részletesen kifejtette, hogy a felvételeken más zsákokat bontogattak ki, mint amit ő elhelyezett, így helytelenül hivatkoztak arra, hogy ő nemcsak szelektíven gyűjtött hulladékot helyezett el. A felperes utalt arra, hogy a közlés kapcsán személyével kapcsolatban kampány bontakozott ki. Kérelmében kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság szabálysértés megállapítására tett kísérletet. Ismételten előadta, hogy a tanúként meghallgatott .. elfogultnak tekinthető, a bíróság pedig kritikátlanul elfogadta az alperes álláspontját. Megismételte azon érvelését is, hogy szükséges vizsgálni azt a kérdést, hogy a közlés alapjául szolgáló felvétel jogszerűen készült-e vagy sem. Külön kifogásolta azt, hogy a jogerős ítélet teljességgel felületes, értelmetlen, érdemi jogi érvelést egyáltalán nem tartalmaz. Utalt arra is, hogy a közlés alapjául szolgáló videofelvételek - álláspontja szerint - manipuláltak voltak.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alaptalan.

A Ptk. 79. §-a értelmében a sajtó-helyreigazításra irányuló igény elbírálásának szabályait a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (továbbiakban Smtv.), valamint a polgári perrendtartásról rendelkező törvény állapítja meg. Az Smtv. 4. § (1) bekezdése értelmében Magyarország jogrendje elismeri és védi a sajtó szabadságát, valamint biztosítja sokszínűségét. A (3) bekezdés szerint a sajtószabadság gyakorlása nem valósíthat meg bűncselekményt vagy bűncselekmény elkövetésére való felhívást, nem sértheti a közérkölcst, valamint nem járhat mások személyhez fűződő jogainak sérelmével. A 10. § értelmében mindenkinek joga van arra, hogy megfelelően tájékoztassák a helyi,

az országos és az európai közélet ügyeiről, valamint a Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről. A 12. § (1) bekezdése értelmében, ha valakiről bármely médiatartalomban valótlan tényt állítanak, híresztelnek, vagy vele kapcsolatban való tényeket hamis színben tüntetnek fel, követelheti olyan közlemény közzétételét, amelyből kitűnik, hogy a közlés mely tényállítása valótlan, illetve megalapozatlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben és ehhez képest melyek a való tények. A 16. § értelmében a médiatartalom-szolgáltató köteles tiszteletben tartani Magyarország alkotmányos rendjét, tevékenysége során nem sértheti az emberi jogokat. A 18. § szerint a médiatartalom nem lehet alkalmas a magánélet és más személyhez fűződő jogok megsértésére.

A jelen esetben megállapítható, hogy a felperes a helyreigazítási kérelmét, illetve keresetét a törvényes határidőben terjesztette elő (Smtv. 12. § (2) bekezdés, Pp. 343. § (3) bekezdése). A határidők betartását nem érintette, hogy a felperes a helyreigazítási kérelemhez jogi képviselőinek meghatalmazását külön igazolható módon nem csatolta, ugyanis a kereset előterjesztésével jogi képviselőjének eljárását helybenhagyta.

Miután a felperes még a felülvizsgálati kérelemben módosított helyreigazítási igénye keretében is általános személyiségi jogi igényt terjesztett elő (sérlemezett közlemény eltávolításának igénylése), a Kúriának külön kellett foglalkoznia azzal, hogy helyreigazítási igény keretében milyen tartalmú kérelem terjeszthető elő. A Legfelsőbb Bíróság PK 12. számú állásfoglalásának I. pontja értelmében a sajtó-helyreigazítás olyan sajátos személyiségvédelmi eszköz, amely közvetve, egyéb érdekek védelmére is szolgálhat. Érvényesítésére azonban csak a jogszabály által meghatározott körben és a jogintézmény társadalmi rendeltetésének megfelelően kerülhet sor. Mindebből és az Smtv. 12. § (1) bekezdéséből következően általános személyiségi jogi igény (Ptk. 84. § (1) bekezdés c) és d) pontja) a következetes bírói gyakorlat értelmében sajtó-helyreigazítási perben egyáltalán nem terjeszthető elő és nem ítéltető meg. A Legfelsőbb Bíróság PK 13. számú állásfoglalásának I. pontja értelmében sajtó-helyreigazítást az kérhet, akinek személyére a sajtóközlemény (nevének megjelölésével vagy egyéb módon) utal vagy akinek a személye a sajtóközlemény tartalmából felismerhető. A jelen esetben helytállóan foglaltak állást az eljáró bíróságok abban a körben, hogy a felperes személye a felvételen felismerhető, jellegzetes ruházata, mozgása, illetve a helyben ismert autója után. Ugyanezen állásfoglalás II. pontja értelmében sajtó-helyreigazítás elrendelése iránt csak akkor lehet pert indítani, ha a helyreigazítást kérő irat az előírt 30 napos határidőn belül megérkezik a sajtószervezet. E határidő elmulasztása esetén nincs lehetőség igazolásra. A perben csak az írásban közölt kérelemben

megjelölt tényállítások helyreigazítását lehet kérni. Ez utóbbi rendelkezésből egyértelműen megállapítható, hogy az eredeti helyreigazítási kérelemhez képest a keresetben a helyreigazítási igényt alapvetően megváltoztatni, bővíteni nem lehet. Ehhez képest a jelen esetben megállapítható: kizárólag az eredeti helyreigazítási kérelem első fordulata az, amely a perben érdemben vizsgálható. Személyiségi jogi jogsértés tételes elismerésére vagy jövőbeni magatartásra vonatkozó kitétel közlésére a sajtószerző a sajtó-helyreigazítási perben nem kötelezhető. Mindehhez képest a felperes a felülvizsgálati kérelmében alaptalanul igényelt olyan tartalmú helyreigazítási közleményt, amely azzal foglalkozik, hogy a perbeli közlemény kapcsán közlendő az, hogy „az alperes elismeri, hogy a felperessel szemben valótlanul állította, hogy a felperes felelős az ..ban észlelt szemetkezelési szabálytalanságokért”. Ilyen tartalmú helyreigazítási igényt ugyanis a felperes az előzetes eljárás nem juttatott el a sajtószerzőhöz.

Mindehhez képest a felülvizsgálat során is csak az a helyreigazítási igény volt érdemben vizsgálható, amely már az eredeti helyreigazítási kérelemben is szerepelt és amely arra vonatkozott, hogy az alperes valótlanul állította azt, hogy a felperes jelentős mennyiségű szemetet helyezett el illegálisan .. belvárosában. Nem volt vizsgálható az ismételten módosított igénynek az a fordulata sem mindezek alapján, hogy a perbeli közlemény azt állította volna, hogy a felperes szabálysértést követett el.

Az érdemben vizsgálható helyreigazítási igény kapcsán az eljárás bíróságok jogszabálysértés nélkül, helytállóan állapították meg azt, hogy az alperes eleget tett bizonyítási kötelezettségének, mert a felvétel igazolta azt, hogy a felperes és fia .. belvárosában négy teljesen telített és egy félig telített műanyag zsákot helyezett el a szemetgyűjtő, tároló edény mellé. Érdemben ezt a cselekvőiséget az eljárás folyamán maga a felperes sem vitatta. A letett mennyiségnek a minősítése („jelentős mennyiségű”) a véleményalkotás körébe tartozik a Kúria álláspontja szerint. A hulladékgazdálkodásról szóló jogszabály, valamint a helyi önkormányzati rendelet alapján azt is jogszabálysértés nélkül állapították meg az eljárás bíróságok, hogy szabályszerű elhelyezésnek az minősül, ha valaki az általa összegyűjtött hulladékot a tárolóedényekbe helyezi el, nem pedig azok mellé rakja. Ehhez képest a hulladéknak a tárolóedény melletti elhelyezése a véleményalkotás szintjén ugyancsak minősíthető jogellenesnek vagy illegálisnak. Ehhez képest a perben vitatott közlemény a felperes személyét illetően valótlan tényállítást nem tartalmaz, ezért az eljárás bíróságok megalapozottan utasították el a felperes keresetét.

A felülvizsgálati kérelemben foglaltakra figyelemmel a Kúria

megállapította: nincs jelentősége annak a körülménynek, hogy az .. Kft. kamerája jogszerűen örököltette-e meg a felperes magatartását vagy sem, a helyreigazítás szempontjából csak az releváns, hogy a felvétel rögzítette a felperes tényleges magatartását. A felperes kizárólag a felülvizsgálati kérelmében állította azt, hogy a felvétel manipulált lett volna, korábban saját cselekvőségét egyáltalán nem vitatta a szemét elhelyezése körében, csak azt állította, hogy szerinte nem követett el jogsértést. Annak eldöntése, hogy történt-e képmással való visszaélés, nem tartozik a sajtó-helyreigazítási perre a már korábban rögzített szabályok szerint. Ugyancsak nem tartozik a jelen peres eljárásra annak vizsgálata, hogy a szemeteszsákok kibontásánál ténylegesen a felperes által elhelyezett zsákokat nyitották-e ki vagy sem, mivel az eredeti helyreigazítási kérelem erre vonatkozó igényt nem tartalmazott. A sajtó-helyreigazítási perben az sem értékelhető, hogy folyik-e vagy folyt-e múltban „lejáratozó kampány” a felperes személyével kapcsolatban. A helyreigazítási igény tartalmához képest nincs jelentősége annak a kérdésnek sem a Kúria álláspontja szerint, hogy a perben meghallgatott .. tanú mennyiben volt érdektelennek tekinthető.

Mindezek alapján a Kúria megállapította, hogy az eljáró bíróságok jogszabálysértés nélkül, helytállóan utasították el a felperes helyreigazítási keresetét, ezért a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta. A Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a Kúria a peres felperest kötelezte a felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére, amelynek mértékét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet alapján állapította meg. A felperes két részletben, összesen 100.000 forint felülvizsgálati eljárási illetéket rótt le az egyébként tárgyi illetékfeljegyzési jogos eljárásban. Mivel a felülvizsgálati eljárási illeték helyes mértéke az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. §-a alapján 70.000 forint volt, az ehhez képest szükségtelenül lerótt további 30.000 forint illetéket a felperes az illetéktörvény 80. § i) pontja szerint visszaigényelheti.

Budapest, 2014. január 29.

Dr. Baka András s.k. a tanács elnöke, Dr. Pataki Árpád s.k. előadó
bíró, Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k.
bíró

A kiadmány hitelével:

AM

írnok